1851. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 23 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Mei.

De Algemeene Vergadering der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden, zal alhier gehouden worden op Donderdag den 19den Junij aanst.; die van het Prov. Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, zal Dingsdag, den 24sten dier maand te Utrecht plaats hebben.

— De Commissie voor de Droogmaking der Haarlemmermeer zal den 2den Junij aan het Ministerie van Binnenl. Zaken aanbesteden: het Verdiepen en Verlengen der bestaande toeleidende Kanalen naar de drie Stoompompwerktuigen, in drie percelen. Nadere inlichtingen zijn onder anderen te bekomen bij den Ingenieur den Heer J. A. Beijerinck, alhier.

— Het publiek wordt bij het naderend Badsaisoen bijzonder indachtig gemaakt op de uitmuntende Zeebad-Inrigting te Katwijk aan Zee. Dit etablissement, zoo gunstig gelegen, is door de tegenwoordige eigenaars geheel volgens de eischen der wetenschap ingerigt. Men vindt er doelmatige toestellen voor warme baden, het aanwenden van douches, stort- en regenbaden, terwijl door het zuivere water en het gelijke strand zonder scherpe voorwerpen, het gebruik der baden in zee zoo aangenaam en doelmatig is, als op eenige zeeplaats. De vrije en ongedwongene levenswijze in een dorp meer van de groote wereld verwijderd, maakt het verblijf aldaar voor patienten bijzonder aanbevelingswaardig. Het schoone op een hoogen duin gelegen gebouw biedt alle gemakken en geriefelijkheden aan; het ameublement is geheel nieuw met den meesten smaak ingerigt; van eene goede goedkoope behandeling kan men de beste verzekering geven.

Men verneemt dat de Heer H. B. van Rhyn, Med. Chir. et Art. Obst. Doct. op de plaats zelve woonachtig, de geneeskundige leiding heeft op zich genomen, en daarin, voor zoo veel noodig, door den Hoogleeraar Krieger en Doctor Lührmann zal worden geadsisteerd.

's GRAVENHAGE, 21 Mei.

Bij Koninklijk besluit van den 12den dezer, is wegens verrigte kerkelijke dienst, pensioen verleend aan E. de Ruiter, afgetreden Pastoor der R. K. gemeente te Poffijk, provincie Gelderland, van *f* 420; en aan G. A. van der Lugt, afgetreden Pastoor der R. K. gemeente van de St. Catharina kerk te Amsterdam, ten bedrage van *f* 600; op grond van artt. 1 en 2 van het reglement, vastgesteld bij Koninkl. besluit van den 5den Mei 1838.

— Z. M. is heden van het Loo teruggekomen, doch zal zich spoedig wederom derwaarts begeven.

— Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken, zal Zaturdag geen gehoor verleenen.

— Onder goedkeuring van het Hooger Bestuur, is de Raad dezer stad, naar men verneemt, voornemens eene geldleening van *f* 100,000 aan te gaan tegen eene rente van 4 pCt., tot overname van de kavalerie-kazerne enz.

— Heden is alhier weder bijeengekomen de vergadering tot reorganisatie van het Israëlitische kerkgenootschap in Nederland, ten einde te beraadslagen over het ontwerp-reglement, door de daartoe benoemde Commissie in gereedheid gebragt.

— De gisteren alhier in het gebouw der Teeken-Academie geopende tentoonstelling van schilder- en kunstwerken van levende meesters is reeds door een aanzienlijk publiek bezocht. Alle eer komt der Commissie van beheer toe voor de uitmuntende rangschikking en geschikte plaatsing van zulk een aanzienlijk getal (587) schilderstukken en kunstvoorwerpen, van zoo verschillende grootte en van zoo groote verscheidenheid van onderwerp, waardoor het den beschouwer gemakkelijk valt allen goed te kunnen zien. Deze tentoonstelling biedt vele voortreffelijke stukken en toont dat onze kunstenaren den roem der vaderlandsche kunst waardiglijk blijven handhaven, terwijl vele buitenlandsche kunstenaren niet weinig hebben bijgedragen om den luister dezer tentoonstelling met hunne werken te verhoogen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 20 Mei.

De beraadslagingen worden voortgezet over art. 150, nopens de plaatselijke verordeningen.

De Heer Groen van Prinsterer heeft een amendement voorgedragen, strekkende tot nadere omschrijving en uitlegging van het woord *verordeningen*, dat, indien art. 150 van het ontwerp aangenomen wordt, zoo als het ligt, er een verkeerde uitleg aan art. 140 der Grwt. zal worden gegeven, en dat de eigene regeling der gemeentebesturen, die reeds de Grwt. van 1815 heeft gewild, zal worden vernietigd.

De Heer Lotsy beschouwt de door de Regering voorgestelde bepaling als eene der meest doelmatige van de wet. — De Heer Ypey verklaart zich tegen het amendement. — De Heer van der Linden is, na de rede van den Heer Groen, nog meer overtuigd geworden van de noodzakelijkheid van art. 150. — De Heer van Hoëvell kan niet begrijpen, dat het voorgestelde amendement afkomstig is van een voorstander der zoogenaamde antirevolutionnaire partij. — De Heer de Man staat ook de zelfstandigheid der gemeenten voor, doch acht het in het algemeen belang, dat de Regering in staat zij, de werking der algemeene wet te doen gelden. — De Heer Jongstra oordeelt, dat het hier de vraag geldt, of het bijzonder bestuur van gemeenten al dan niet gesteld moet worden boven het algemeen bestuur des Lands, en meent die vraag ontkennend te moeten beantwoorden. — De Heer Dirks acht art. 150 allezins doelmatig. — De Heer Mackay ondersteunt het amendement, waarvan het doel geenszins is het plaatselijk bestuur op het provinciaal of op het algemeen terrein te brengen, maar om het vrij te houden op zijn eigen terrein. — De Heer van der Veen meent, dat door art. 150 geene inbreuk gemaakt wordt op de zelfstandigheid en onafhankelijkheid der gemeenten. — De Heer van Lynden vraagt, of het niet ongerijmd is, dat volgens de Grwt. aan den raad de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente wordt overgelaten, terwijl er volgens de wet niets meer te regelen overblijft. — De Heer Dullert gelooft inderdaad, dat het amendement wederom het gevolg van overdrijving is. — De Heer de Fremery keurt het amendement niet goed, omdat juist daardoor de zelfstandigheid van den gemeenteraad geheel zou worden vernietigd.

De Minister van Binnenl. Zaken verklaart zich tegen het amendement en beantwoordt den voorsteller en de voorstanders van hetzelve. Hij merkt op, dat de voorsteller van het amendement het woord *verordeningen*, in art. 140 der Grwt., in de engste beteekenis heeft opgenomen. Dat kan wel, maar het is de vraag, of die beteekenis wel aan dat woord moet worden gegeven. Het kan aan geen redelijken twijfel onderhevig zijn, of het woord *verordeningen*, in art. 140 der Grwt. moet in den meest algemeenen zin worden opgevat. Dat vloeit voort uit art. 140, vergeleken met art. 139 der Grwt. Zij verlangt vrijheid voor de gemeentebesturen in het vaststellen van verordeningen, die in stand komen en blijven, tot dat het algemeen bestuur oordeelt, dat zij strijden met de wetten of het algemeen belang. De gemeente leeft door den wil van den wetgever en blijft zoo lang leven als de wetgever wil. Dat wil de Grwt. De zelfstandigheid der gemeenten mag niet aandruischen tegen het algemeen belang.

Een Ministerie of Gouvernement, dat aan elke gemeente een bepaald huishouden zou willen opdringen, zou alles, wat uit zoodanige gemeente voortkwam, moeten schorsen of vernietigen. Hij vraagt het, of er vrees bestaat, dat in ons Land eenig Gouvernement ooit dergelijke gezindheid zal aan den dag leggen? De Minister meent nog eene practische vraag te moeten doen. Welke zullen de gevolgen zijn der aanneming van het voorgedragen amendement? Men beoogt daarmede eene volkomene onafhankelijkheid en zelfstandigheid der gemeenten. Men verlangt dat de gemeentebesturen bevoegd zullen zijn, zoo niet algemeene verordeningen, dan toch zeker die verordeningen vast te stellen welke men meent, dat binnen den kring of het terrein der gemeentebesturen gelegen zijn. En hier wijst de Minister op de zwarigheden die zich telkens zouden voordoen, bij de beslissing wat onder *algemeene voorschriften* zou moeten begrepen worden.

De Heer Groen beantwoordt de aanmerkingen door verschillende sprekers en door den Minister gemaakt, verdedigt zijn amendement nog nader, en vraagt ten slotte wat men gezegd zou hebben, indien vóór 1848 dergelijke bepalingen als thans voorgedragen zijn, door het Ministerie van Schoud waren aangeboden. — De Minister treedt hierop nog in eenige beschouwingen, waarna de Heer Groen nogmaals het woord voert, en waarbij de vraag ter sprake komt, of de Heer Groen al dan niet een groot gedeelte der Natie vertegenwoordigt, hetwelk door den Heer Groen beweerd, door den Minister betwijfeld wordt. — Nadat nog de Heer Ypey kortelijk het amendement had bestreden, wordt het in omvrage gebragt en met 55 tegen 6 stemmen verworpen, terwijl het art. met gelijke meerderheid wordt aangenomen. — Het aangenomen art. luidt aldus: »De plaatselijke verordeningen, waaronder

alle voorschriften en beschikkingen van den Raad en van Burgemeester en Wethouders worden verstaan, treden niet in hetgene van algemeen Rijks- of provinciaal belang is. — Bij twijfel, of eene verordening dit deed, verbindt zij tot dat art. 153 is toegepast."

Vervolgens worden de beraadslagingen voortgezet tot art. 183; de meeste artt. worden zonder beraadslaging aangenomen.

Zitting van Woensdag 21 Mei.

De beraadslagingen worden voortgezet over het ontwerp der gemeentewet, en wel in de eerste plaats over art. 184, zijnde het eerste artikel van het derde hoofdstuk, § 2: *Van de handhaving der openbare orde in het bijzonder.*

De Heer Provó Kluit verklaart zich tegen de aanneming van al de artikelen, die in deze § voorkomen en die tot de politie betrekking hebben; hij trekt al de amendementen, die hij op die artikelen had voorgedragen, in, en stelt voor achter art. 290 eene nieuwe alinea te voegen, waarvan de hoofdstrekking is, dat de politie binnen 5 jaren door de wet wordt geregeld.

Nadat de Heer Metman en de Ministers van Binnenl. Zaken en van Justitie het woord hebben gevoerd, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en die over de artt. van de paragraaph aangevangen; de uitslag der daarover gevoerde discussien is dat de artt. 184—190, onveranderd en met verwerping van daarop voorgestelde amendementen, worden aangenomen.

Morgen voortzetting, aanvangende met artt. 191.

Zitting van Donderdag 22 Mei.

In deze zitting zijn Artt. 191—204 met groote meerderheid of zonder stemming aangenomen. — De zitting duurt voort.

ROTTERDAM, 20 Mei.

Betreffende het plan tot aansluiting van onzen spoorweg aan den Belgischen, aan den kant van deze stad, verneemt men, dat door de Belgische Regering zouden benoemd zijn de Hoofd-Ingenieur Wilmar en de Ingenieur Kummer, ten einde met de Heeren van der Kun en Conrad, die, zooals gemeld is, daartoe door onze Regering zijn benoemd, over die gewigtige aangelegenheid te raadplegen.

— Met het schip Gouverneur van der Eb, Kapt. J. Muller, is hier een fraai Afrikaansch gevlekt luipaard van St. George d'Elmina aangebragt, hetwelk door den reeder van dat schip, den Heer H. van Rijckevorsel, aan het bestuur der vereeniging Natura Artis Magistra te Amsterdam, ten geschenke is aangeboden.

AMSTERDAM, 21 Mei.

Men schrijft ons uit 's Hage: Het berigt, door de dagbladen medegedeeld, als zoude bij het Departement van Oorlog het plan bestaan, om het bij vroegere wetten en verordeningen voorgeschrevene, betrekkelijk de geldelijke stortingen door officieren bij het aangaan van huwelijken, voortaan niet meer te vorderen, kan ik u vrij stellig voor geheel *ongegrond* verklaren.

Hetgeen ik u vroeger mededeelde, ten aanzien van een plan bij het Departement van Binnenl. Zaken bestaande, om namelijk een onderscheidingsteeken bij de schutterij in te voeren, meen ik thans te kunnen bevestigen; het ontwerp is bereids aan het onderzoek van den Raad van State onderworpen geweest, en indien ik wel onderrigt ben, zouden er reeds modellen der eventueel uit te reiken onderscheidings-teekenen zijn vervaardigd.

Naar wij vernemen, is door de Gedep. Staten der Prov. Noordholland aan de HH. B. van Marselis Hartsinck, P. van Eik en Mr. A. Backer, Bestuurders der inrigting voor Havelooze Kinderen alhier, magtiging verleend tot oprigting eener bijzondere school der 1ste klasse. (*Amst. C.*)

HAARLEM, 20 Mei.

Het groote pleisterbeeld, hetwelk als model tot het gieten van het beeld in metaal ter eere van Lourens Janszoon Coster strekken moet, is door den Heer Royer, aan wien de vervaardiging daarvan was opgedragen, afgewerkt, en geplaatst in eene der zalen der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, daartoe welwillend door den Raad dier instelling afgestaan. De uitvinder der boekdrukkunst wordt daarbij voorgesteld bij een beukenstam, gekleed in een ruim open gewaad, met de bekende muts op het hoofd, in eene gaande houding; de regterhand, waarin hij eene losse letter vertoont, opheffende en vooruitstekende; met de linkerhand een boek, dat hij tegen de borst drukt, vasthoudende. Naar het oordeel van deskundigen, moet dit gewrocht, dat door Z. M. den Koning, tijdens zijn verblijf in de hoofdstad, bezigtigd is, een meesterstuk van genoemden kunstenaar zijn. Thans moet nog slechts het tweede gedeelte van het door de Afgevaardigden der onderscheidene hier te lande gevestigde Commissien, te dezer stede genomen besluit, betreffende de gieting, ten uitvoer gelegd worden. Blijkens ontvangen berigten, moet reeds eene niet onaanzienlijke som zijn bijeengebragt om de onkosten tot verwezenlijking van het plan te bestrijden, en ondervindt de Hoofdcommissie met de oprigting belast, steeds bewijzen van bijzondere deelneming van onderscheidene zijden. Met grond mag men dus veronderstellen, dat deze zaak tot een gewenscht einde zal worden gebragt; hetgeen te meer te hopen is, daar de eer van Nederland hierbij in het bijzonder betrokken is, en de voltooijing der werkzaamheden, die nu reeds zoo ver gevorderd zijn, alzoo niet achterwege mag blijven.

ZWOLLE, 18 Mei.

Gisteren liep hier van stapel de schoener St. Michaël, groot 150 roggelasten.

Morgen zal voor rekening van een Amsterdamsch reeder op dezelfde werf de kiel worden gelegd van een anderen schoener.

Men is zeer bevreesd voor het lot van het schip het Zwolsche Diep, waarvan het naambordje uit zee is aangedreven, te meer, daar men van de bemanning nog niets heeft vernomen. Dit schip behoort ook alhier te huis; op dit schip zijn Kapitein en Stuurman twee broeders.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Mei.

Zoo als gemeld is, was eene der voornaamste oorzaken, waarom het Ministerie zijn ontslag heeft ingediend, de tegenwerking welke het van de Kamer van Afgevaardigden bij de beraadslaging over de wet der succesie ondervond, bijzonder ten aanzien van het afleggen van den eed, welken het Ministerie weder wilde invoeren. De pers houdt zich thans nog met dat onderwerp bezig en wat de voorstanders van den eed aanvoeren, strekt zeker niet tot eer der natie. »Na 1831 bij de afschaffing van den eed," zegt de Belgische *Indépendance*, »werden er schandelijke aangiften gedaan. Op het kantoor van zekere handels-stad, waar in 1827, 1828 en 1829 aan roerend goed werd aangegeven voor eene waarde van ruim 10 millioen, bedroeg die in 1837, 1838 en 1839 nog geen 2½ millioen. En men mogt toch op een hooger cijfer rekenen! In alle kantoren der hoofdsteden werd in 1829 aan onroerend goed aangegeven 21½ millioen en in 1840 ruim 25½ millioen, terwijl de waarde van het onroerende daalde van 21 millioen (in 1829) op 14 millioen (in 1840).

De Heer Mercier berekent dat de staat elk jaar een millioen verliest door de afschaffing van den eed. Zoo werd in 20 jaren door leugen en valsche aangiften, 20 millioen der schatkist onthouden!"

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Mei.

Het tijdschrift der Hervormden *Le Lien* deelt eenen brief mede van den Heer Charles Dardier te Marsillargues, eene stad in het zuiden van Frankrijk gelegen, waarin bitter geklaagd wordt over de lasteringen, die sommige Roomsch-Catholieken, ook in de dagbladen, over de Hervormden verspreiden. *L'Echo du Midi*, te Montpellier uitkomende, gaat in dat lage bedrijf voorop. Het klaagt de Hervormden aan als de hoofdvoorstanders en schuldige verspreiders van de denkbeelden eener *democratisch-sociale republiek.*

In Hervormde landen doen zulke leugens weinig of geen kwaad. Zelfs de meest bekrompene onder de stille burgers gevoelt aldaar, dat zij geene wederlegging behoeven. Maar in landen als Frankrijk, waar verreweg het grootste deel der bevolking Roomsch-Catholiek is en zeer weinig weet, wat eigentlijk het protestantisme is, treft zulke laster maar al te zeer doel. Zoo verhaalde onlangs genoemde *Echo du Midi*, dat te Marsillargues, den 23sten Februarij ll., de Predikant Amand Saintes, ook in de geleerde wereld door belangrijke werken zeer gunstig bekend, van den predikstoel geroepen zou hebben: *leve de democratisch-sociale republiek!* Ook zouden de demokraten en ronde gedanst hebben in zijne kerk onder het zingen der Marseillaise. De *Echo du Midi* is door den Heer A. Saintes genoodzaakt geworden die leugens te herroepen.

Zij waren echter reeds door vele bladen overgenomen en sommigen hunner blijven in gebreke der herroeping van de *Echo* evenzoo over te nemen. Overigens, wordt de prediking van den Heer A. Saintes in zijne stad op hoogen prijs gesteld. Zijne kerk, die zeer groot is, bevat meermalen meer dan 2000 hoorders.

— Het aantal vreemdelingen en zelfs Engelschen is op dit oogenblik alhier zeer groot. Zoo zijn onder anderen in de jongste week alleen niet den spoorweg van Rouaan 700 Engelschen alhier aangekomen.

— Er is nog een persoon gearresteerd ter zake van de bulletins van het comité van wederstand. Deze persoon had pogingen aangewend, om soldaten, in het fort Vannes in bezetting, tot afval te bewegen.

— In het dagblad *le Breton* van 15 dezer leest men, dat men den vorigen dag in de fabriek van Indret de monster-stoommachine van 1200 paardenkracht heeft laten werken, welke bestemd is voor het schip Napoleon van 90 stukken geschut.

— De oestervangst bij Granville, die het vorige jaar 48 millioen bedroeg, heeft in het afgeloopen jaar niet minder dan 83 millioen bedragen. Zij zijn door elkander voor 7 frs. de duizend verkocht.

PORTUGAL.

LISSABON, 12 Mei.

In deze stad begint de Regeringloosheid al meer en meer te heerschen, daar het nieuwe Ministerie nog niet geconstitueerd is, en Saldanha zich nog in Oporto bevindt. De ontstentenis van elk regelmatig bestuur bevordert dus de kuiperijen van de onruststokers op eene betreurenswaardige wijze; de progressistische partij eischt de abdicatie van de Koningin. Saldanha zelf durft Oporto niet verlaten, omdat hij nog geen genoegzaam vertrouwen in den stand van zaken heeft.

SPANJE.

MADRID, 14 Mei.

Men verwacht dat het Concordaat met den Paus, hetgeen eenen ongunstigen indruk heeft te weeg gebragt, na de opening der Kamers, tot levendige interpellatiën aanleiding zal geven.

ITALIE.

ROME, 10 Mei.

De Paus heeft het jongste werk van den beroemden Godgeleerde Rosmini, *de vijf wonden der Kerk*, veroordeeld. Reeds vroeger werd hij van vele zijden van ketterij beschuldigd, maar Paus Gregorius XVI nam hem in bescherming en prees hem. Nu echter worden de aanvallen tegen hem vernieuwd. Verscheidene geschriften zien tegen hem het licht. Hij wordt er in beschuldigd, bedektelijk het Jansenismus te hebben geleerd, maar in vele punten nog verder dan Jansenius van de waarheid zich te hebben verwijderd en de afschuwelijkste leerstellingen over de noodzakelijkheid der zonde, over de genade en verkiezing in den geest van Calvyn enz. aan te hangen. Dit maakt zoowel in Rome als in Opper-Italie, alwaar vele tijdschriften zich in den strijd mengen, veel opspraak. Ook de kerkelijke overheden moeijen er zich reeds mede. De zaak schijnt ernstig te zullen onderzocht worden. Dit is dan ook zeer noodig; want Rosmini geniet hooge achting en invloed. Hij is de stichter eener congregatie, die zich zoowel met het onderwijs der jeugd als met de uitoefening van het geestelijk ambt bezig houdt. Zijne vrienden zijn hoogst verbolgen over de onbeschaamdheid om zulk een' man van ketterij te durven beschuldigen.

NAPELS.

Er is te Napels eene wet op de boekdrukkunst uitgevaardigd, waarvan wij hier eenige bepalingen laten volgen: Boek- en Steendrukkerijen kunnen slechts met toestemming der Policie geopend worden, en moeten eenen borgtogt stellen. Alle werkzaamheden moeten met open deuren plaats hebben en niets mag zonder voorafgaand verzoek worden gedrukt.

De Censuur geschiedt door mannen die, op voordragt van den Minister van Onderwijs door den Koning worden benoemd. In Boekwinkels moet steeds eene lijst voorhanden zijn van alle boeken en gedrukte stukken. Werken die in de provincien gedrukt worden, moeten aan den Voorzitter der Censuur-Commissie in de hoofdstad ter inzage worden bezorgd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 Mei.

Alhier is een Koninklijk besluit van Februarij 1826 weder van kracht verklaard en aan de stipte naleving der Policie-besturen aanbevolen, namenlijk, dat de tooneel-vertooningen en andere publieke vermakelijkheden op den eersten dag van het Kers-, Paasch- en Pinksterfeest verboden worden en blijven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 19 Mei.

De Keizer heeft een patent uitgevaardigd, waarbij het gezamentlijke met gedwongen koers in omloop zijnde papierengeld van den Staat, niet meer dan tot 200 millioenen mag vermeerderd worden. De nationale Bank zal geene groote uitgifte doen van banknoten voor Staatsbehoefte. Langzamerhand zal genoemd papierengeld buiten koers worden gebragt.

— Uit Triëst schrijft men, dat de Nederlandsche Scheepsbouwmeester, de Heer C. Scheffer, die nu reeds twee jaren bij de Oostenrijksche marine dient, het plan heeft ontworpen tot den aanbouw in die haven van een drijvend dok, hetwelk, naar het voorbeeld van de in Frankrijk, Nederland en Amerika bestaande, ten gebruike der scheepsreeders en op zoodanige schaal ingerigt zal worden, dat het gebezigd kan worden voor het onderzoek en de reparatie van de grootste hier te lande aankomende zeil- en stoomschepen. Volgens het ontwerp zal het dok eene lengte van 220, eene breedte van 66 en eene hoogte van 24 voet, Weener maat, beslaan. De Weener voet is 2 streep grooter dan de Rijnlandsche.

— De Turksche dagbladen spreken over eene leening van 50 millioen gulden, welke de Sultan zou willen sluiten.

RUSLAND.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 18den te Warschau aangekomen; aan de Pruissische grenzen wachtte hem eene eerewacht. HH. MM. de Keizer en Keizerin waren hem tot op eenigen afstand te gemoet gereisd.

PERSIE.

Sedert eenigen tijd wordt te Teheran, de hoofdstad van dit Rijk, een dagblad uitgegeven door een' Engelschman, Burgers genaamd, die daartoe een privilegie van den Schach heeft erlangd. Het blad wordt in het Persisch geschreven, onder de leiding van den eersten staatsdienaar. Het eerste nommer is den 25sten Januarij verschenen. Onder anderen wordt daarin aangedrongen op den aanleg van eene geregelde dienst der posterij in het Rijk; aangedrongen op de noodzakelijkheid om Persische Consuls naar Bombay en Londen te zenden, enz.

VEREENIGDE STATEN.

De Heer Chr. Morgan, Secretaris van Staat te New-York, heeft voor de Londensche Wereld-Tentoonstelling eene vrij belangrijke bijdrage geleverd, bestaande in eene verzameling van alle in den staat New-York verschijnende nieuwsbladen, van ieder een nummer.

De persen in New-York (de stad) leveren in 1851, dagelijks 126,000 exemplaren, alzoo in een jaar alleen aan dagbladen ongeveer 40 millioen stuks, waarbij nog 7 millioen weekbladen.

De gezamenlijke oplagen van alle nieuwsbladen in den staat van New-York bedragen in dit jaar meer dan 60 millioen exemplaren, dus bijna viermaal zooveel als voor achttien jaren.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 Maart.

Uit de aangekomen berigten van daar deelen wij nog het volgende mede:

Krachtens de magtiging, door Z. M. den Koning verleend, was bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 4 Maart aan den Raad van Nederl. Indië, Jhr. J. P. Cornets de Groot, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag uit 's Lands dienst, onder dankbetuiging, namens Z. M. den Koning, voor zijne den lande bewezene diensten, en met toelegging van pensioen.

— Nog was bij besluit van Z. Exc. den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië van 3 Febr., van den Pangeran Sjarief Hamied Alkadrie Ibn Al Murhoem al Sulthan Sjarief Abdoel Rachman Alkadrie, als een blijk van tevredenheid van de regering van Nederl. Indië, voor de door hem bewezene diensten, gedurende de hem opgedragene zendingen naar de eilanden Balie en Lombok, uitgereikt eene gouden medaille, aan de eene zijde voorzien van het Koninklijke wapen en aan de andere zijde van het opschrift, in de Nederduitsche en Maleische talen: »Aan den Pangeran Sjarief Hamied Alkadrie, voor zijne aan het Nederl.-Indisch gouvernement bewezene diensten, in de zaken van Balie," en hangende aan eenen gouden ketting.

— Voorts waren door den Gouv.-Generaal vele benoemingen gedaan onder anderen: tot Inspecteur van Finantiën, H. J. Severyn Haesebroek, thans Inspecteur bij de directie der middelen en domeinen; tot Resident van Banka, D. F. Schaap, thans Secretaris bij den Directeur-Generaal van Finantiën.

— De *Javasche Courant* van 8 Maart vermeldt de volgende kerkelijke benoemingen, tot Predikanten bij de Protestantsche gemeente:

Te Batavia, J. J. Scheuer, thans Predikant bij de gemeente te Samarang.

Te Samarang, J. F. G. Brumund, thans tijdelijk Predikant bij de gemeente te Soeracarta.

Te Soerabaija, J. Scheuer, thans Predikant bij de gemeente te Amboina.

Te Tagal, A. van Davelaar, thans tijdelijk belast met het kerkelijk dienstwerk in de residentiën Rembang en Japara.

Te Soeracarta, P. L. de Gaay Fortman, thans Predikant bij de gemeente te Banda.

Te Passoeroean, F. C. van der Meer van Kuffeler, thans Predikant bij de gemeente te Padang.

Te Amboina, J. C. Fraissinet, thans reizend Predikant te Riouw.

Te Banda, J. W. C. van Steeden, benoemd Predikant voor de Protestantsche gemeenten in Neerlandsch Indië.

Te Padang, A. C. van Maarseveen, thans tijdelijk belast met het kerkelijk dienstwerk in de residentiën Cheribon, Tagal en Pekalongan.

— Bij het bestuur over de Protestantsche kerk in Neerlandsch Indië: eervol ontslagen, de Vice-President N. Pluim Mentz, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd, tot Vice-President, J. G. G. Bierhaus, Predikant bij de Protestantsche gemeente te Batavia.

Tot leden, Mr. A. J. Swart, Raadsheer in het Hooggeregtshof van Neerl. Indië, en J. D. Peters, gepensionneerd Luitenant-Kolonel der Infanterie.

Tot Secretaris, F. U. van Hengel, Predikant bij de Protestantsche gemeente te Batavia.

— In de *Javasche Courant* van 22 Feb. komen eenige mededeelingen voor omtrent de pogingen der regering, om de onder Nederlandsch gezag verkeerende inlandsche bevolking in het voorregt der koepok-inenting te doen deelen.

Ten opzigte van Japan deelt de Officier van Gezondheid der 2de klasse O. G. J. Mohnike in zijn verslag van 1 Oct. 1849 tot 1 Oct. 1850 mede, dat de vaccine thans over geheel Japan verspreid is.

Reeds tegen het einde der maand December 1849, was naar de drie groote hoofdplaatsen Ohosacca, Miaco en Jedo koepokstof overgebragt. Toen de Heer Levyssohn (toenmaals opperhoofd van den Nederlandschen handel op Japan) en gemelde Officier in Maart op beide eerstgenoemde plaatsen aankwamen, waren zij in de gelegenheid verschillende kinderen, met lidteekens of het nog voorhanden exanthem van onlangs ingeënte pokken te zien.

Op de eerste plaats bedroeg het getal der toen reeds gevaccineerden volgens juiste opgave 370 en op de tweede 2460. Vooral te Miaco waren twee Japansche geneesheeren ijverig bezig de vaccine in te voeren.

Den 10den April te Jedo aankomende, werd hun door den Hollandschen tolk bij de zoogenaamde astronomische school, Paknosio, berigt, dat de koepok-inenting in deze verbazend groote, door 5,000,000 zielen bewoonde stad, den meesten voortgang had gevonden.

Volgens eene aan hem, door eenen der voornaamste geneesheeren te Jedo, Gembok genaamd, gedane mededeeling, werden in die stad dagelijks ruim 300 kinderen ingeënt.

Bij de terugreis van Jedo hebben zij zich meer en meer van de toenemende verspreiding der vaccine in het Japansche Rijk overtuigd.

— In den avond van den 22sten Februarij 1851, is te Pamakassan de woning van Radhen Ario Tirta Koesoema (zoon van wijlen den Panumbahan van Pamakassan), door zwaren wind, vergezeld van stortregens, ingestort, door welk onheil twee zijner dochters, eene van acht en eene van zeven jaren, en eene vrouwelijke bediende van negen jaren, het leven hebben verloren.

— In het district Batoor, afdeeling Bandjar-Negara, residentie Banjoemaas, heeft van den 4den op den 5den Februarij ll. een hevige storm gewoed, door welke twaalf groote huizen van inlanders en twee gebouwen, tot pasanggrahan te Batoor behoorende, zijn omgerukt; zijnde evenwel geene noemenswaardige schade aan de koffij-cultuur te weeg gebragt.

— De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de maanden Januarij en Februarij ll. zuiver opgebragt *f* 880,815.95, zijnde *f* 43,901.91 en *f* 233,201.66½ meer dan gedurende hetzelfde tijdvak in de jaren 1849 en 1850 is verkregen.

— Omtrent de steenkolen-exploitatie te Banjermassin luiden de berigten bij voortduring gunstig. De rijkdom en de regelmatigheid der kolenlagen overtreffen de verwachting. Gedurende de maand Januarij is de productie geweest 915½ ton (van 1000 Ned. ℔), terwijl men zich overtuigd houdt dat de productie zal kunnen worden gebragt op 15,000 ton 's jaars.

— Na de laatstelijk medegedeelde berigten van Banka, waren aldaar een aantal inhechtenisnemingen bewerkstelligd, waaronder die van zekeren Hadjie Aboe Bakar, een der voornaamste raddraaijers van de jongste onlusten. Awang, Boedjang-Singkip, de Ratin Tiekol en eenige volgelingen, hadden zich onderworpen. Boedjang-Singkip is echter later met drie volgelingen ontvlugt. Hij was het eenig overgebleven hoofd van den opstand, dat op vrije voeten was. Awang was naar Batavia overgebragt.

De gezondheids-toestand der troepen op Banka liet te wenschen over. Bij voortduring heerschten koortsen, aan de gevolgen van welke onder anderen de militaire Commandant aldaar, de verdienstelijke Majoor Becking overleed.

— In de wester-afdeeling van Borneo waren laatstelijk geene mededeelenswaardige bijzonderheden voorgevallen. De blokkade werd er zooveel mogelijk voortgezet in afwachting van den terugkeer van den Resident met de drie naar Batavia opgekomen Chinesche afgevaardigden.

— Overigens heerschte, voor zooveel bij de afzending dezer berigten bij de Indische Regering bekend was, in geheel Nederlandsch Indië rust, en werd eene toenemende welvaart waargenomen, ook daar, waar zij, door een zamenloop van omstandigheden, tijdelijk geweken was.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 21 Mei.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	57 9/16	57 5/8	57 9/16
Dito Certificaten	» 3	»	67½	—	—
Dito dito	» 4	»	88 9/16	88½	88 9/16
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	88	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	109½	—	—
O. I. Leening	» 4	»	87	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	92½	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	103⅝	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105	105⅛	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	104¼	104¼	104¼
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	93⅞	94	—
Dito 1840	» 4	»	87 15/16	88	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	87⅛	87¼	87¼
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	64½	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	77	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250	»	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	147½	148	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	15 3/16	15¼	15 3/16
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	15⅛	15 7/16	—
Dito Obligatiën	» 3	»	38⅞	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	34½	34 9/16	34 9/16
Coupons Ardoins			8 3/16	8 3/16	8 3/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	70⅛	70¼	—
Dito Nieuwe	» 5	»	76½	76 11/16	76 11/16
Dito 1847	» 2½	»	37½	37½	—
BELGIE, Banc.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	47½	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	[illegible]	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 4	»	32⅝	32 11/16	32⅝
Dito dito	» 4	»	32 7/16	32½	32½
VENEZUELA,	» 3	»	32⅞	—	—
MEXICO,	» 5	»	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 88½.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.